

Motion till riksdagen 2024/25:550

av **Markus Selin (S)**

Stärkt immaterialrätt bland små och medelstora företag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att göra en genomlysning och kartläggning av möjliga behov för små och medelstora företag kring immaterialrätt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att öka kunskaperna om immaterialrätt bland små och medelstora företag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige rankas löpande som ett av världens mest kreativa och innovativa länder. Sveriges bidrag inom teknik, musik och formgivning är erkända, vid till exempel sammanställning av en rad förhållanden runt immaterialrätt. Sverige är i dag en kunskapsekonomi där intellektuell egendom blir allt viktigare. Uppfinningen blir en innovation när den skapar värden och får spridning. Innovationen behöver inte ha sitt ursprung i en uppfinning utan kan, och nu allt oftare, till exempel härröra ur tjänster.

I en kunskapsekonomi är kunskap ofta helt avgörande för företag. Kunskapsbaserade tillgångar blir mer och mer essentiellt. Immaterialrättigheter skyddar företags innovationer samtidigt som skydden är avgörande för företags vilja att investera i forskning och utveckling. Fler och fler företag har också kunskapsbaserade tillgångar som grund för sin affärsmodell, exempelvis genom licenser och rättigheter. Kopplingen mellan produktivitet och immaterialrätt är stark och motivet till att länder aktivt satsar på immaterialrättsliga frågor och utveckling.

Sverige satsar mycket på forskning och utveckling och bär en historia av att vara ett utpräglat ingenjörsländ. Sverige är kunskapsintensivt. Sverige och svenskarna är generellt också kunniga kring patent och hur dessa söks men de svenska storbolagen

dominerar. Framgångsrika stora svenska industriföretag agerar på en global marknad och har en stor kunskap inom immaterialrätt.

Bland små och medelstora företag och inom universitetsvärlden finns behov av att höja kunskapen om hur man kan hantera patent, varumärken och andra immateriella tillgångar. Studier visar att svenska små och medelstora företag använder de immaterialrättsliga skydden i lägre utsträckning än företag i många andra EU-länder. Enligt studier har härtill de små och medelstora företagen i Sverige svarat för 4 av 5 nya arbetstillfällen sedan år 1990. En undersökning från Patent- och registreringsverket (PRV), visar att fler än åtta av tio av svenska små och medelstora företag anser att deras företag har immateriella tillgångar, samtidigt som dock drygt hälften aldrig ansökt om något immaterialrättsligt skydd.

Visst stöd och hjälp finns både på EU-nivå och inom Sverige. Exempelvis har PRV samt Vinnova, Sveriges innovationsmyndighet, sedan flera år haft i uppdrag att arbeta kunskapshöjande gällande immateriella tillgångar. Upphandlingsmyndigheten har lanserat en arena för innovationsupphandling. Regeringar lämnar regelbundet en forsknings- och innovationspolitisk proposition till riksdagen där avsikten är att stärka och utveckla Sveriges position som en kunskaps- och forskningsnation. PRV har bland annat även som uppgift att stärka innovationsförmågan och konkurrenskraften i hela landet genom att informera om och bidra till ökad förståelse för immateriella tillgångar och rättigheter. Det pågår även ett arbete med att se över och utveckla strukturen för innovationskontor kring några lärosäten i landet där bland annat rådgivning och kunskapsspridning beträffande immateriella tillgångar ska ske. PRV, Vinnova och Statens medieråd har även regeringens uppdrag att genom olika insatser förbättra kunskapsutvecklingen och hanteringen av immateriella tillgångar och upphovsrätt.

Nuläget i Sverige för de små och medelstora företagens användning av immaterialrätt visar på utvecklingspotential relativt andra länder. Potentialen speglar förlorade vinstkronor och arbetstillfällen, för enskilda företag liksom för Sverige som land och samhällsekonomi. För Sveriges små och medelstora företag är en genomlysning och kartläggning av kunskapsläget med behov, önskade resurser och hinder kring immaterialrätt kritisk. Fler innovatörer och kreatörer behöver få bättre kunskaper om immaterialrätt för deras egen skull och för att Sverige som land ska fortsätta ha en framgångsrik kunskapsökonomi.

Markus Selin (S)